

Sammanfattning av två utvärderingar som genomförts av Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Enkät till tidigare kursdeltagare i BRA-samtal 2022

Under sommaren 2022 genomfördes en enkät till tidigare deltagare i utbildning BRA-samtal. Syftet var att bättre förstå hur implementeringen av BRA-samtal i praktiken går till efter genomförd utbildning, ur kursdeltagarnas perspektiv.

Enkäten distribuerades via webben, med verktyget SurveyMonkey och 395 inbjudningar skickades ut till de deltagare som hade registrerat sina e-postadresser i samband med utbildningen. Enkäten besvarades av 156 deltagare (dock har inte alla svarat på alla frågor) vilket motsvarar en svarsfrekvens på ca 40%

Deltagarna

De flesta svarande hade gått utbildningen någon av de tre senaste terminerna och vi kunde tydligt se lägre antal svar under pandemiåret 2020. Vi fick också en relativt stor andel svar som gått utbildningen före 2018, vilket gav en möjlighet att få synpunkter även från mer erfarna deltagare.

Deltagarnas verksamheter representerade Hälso- och sjukvården, Socialtjänsten, Civilsamhälle/NGO och en relativt stor grupp ”annat”. Det finns ingen tydlig överrepresentation i någon sektor, utan BRA-samtal används i verksamheter där anhöriga barn möter vuxna. Inte knutet till någon specifik sektor av välfärden.

Sammanfattning

Av de som gått BRA-utbildningen är det grovt sett två av tre som startar och fortsätter använda arbetssättet i praktiken. En av tre gör det inte. Med tanke på den höga personalomsättningen i de två huvudsakliga verksamheterna Hälso- och sjukvård respektive Socialtjänsten, bedöms detta vara ett bra utfall. Det verkar åtminstone inte vara något problem med metoden i sig. Det handlar i de fallen snarare om att personal som går utbildningen senare får arbetsuppgifter där dessa samtal inte är aktuella längre, eller att arbetsmiljön/kulturen inte ger det utrymme som skulle behövas. Att inte få samtycke från vårdnadshavare verkar vara ett marginellt problem. Det handlar snarare om bristande ”samtycke” från chef/ledning som skäl till att utbildningen inte omsätts i praktiken.

Värdet av uppföljningsträffar och den typen av nätverksskapande aktiviteter vitsordas. ”Peppande” boosterbrev likaså. Värdet av att anordna konferenser verkar inte ha ett stort värde för de som deltar i kurserna, men kan ha en betydelse för att påverka chefers och allmänhetens attityd till nyttan av barns rättigheter som anhöriga mer generellt.

Den sammanställning som har gjorts har egentligen bara summerat och kategoriserat enkätsvaren var för sig. Det innebär att det inte går att se om det finns mönster i hur olika svar samvarierar med bakgrundsfaktorer, exempelvis om det är vanligare att de som kommer från en viss region har svårare att få arbetsmodellen att bli ett vardagligt arbetssätt. Samtidigt är det ett ganska litet antal svar för att göra den typen av beräkningar och risken är att det dras felaktiga slutsatser på ett material som egentligen är för litet eller för skevt för att på ett statistiskt rimligt sätt kunna ge sådana svar.

BRA-modellens utbildningsmaterial 2023

Hösten 2022 utkom en omarbetad version av BRA-guiden. Omarbetningen föranledde även vissa förändringar i samtalsverktygen cirklarna, i informationsbroschyren och i utbildningen. För att få synpunkter på hur utbildningsmaterialet fungerar efter förändringarna genomfördes en enkätundersökning och en mindre intervjustudie, med deltagare som gått utbildningen under perioden ht 2022-vt 2023. Databasinsamlingen till de två delarna av utvärderingen pågick under juni-augusti 2023.

Enkätstudien

Enkäten, som skapats i verktyget Survey Monkey, skickades ut den 8 augusti till 182 personer som deltagit i BRA-samtalsutbildning under perioden ht 2022- vt 2023. 56 personer svarade på enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 31%.

Deltagarna

60% av de svarande gick utbildningen under våren 2023. Olika verksamhetsområden finns representerade bland de svarande: personal inom hälso- och sjukvården utgjorde 35 %, medan socialtjänst utgjorde 32%. De som angav ”civilsamhälle/NGO/Ideell verksamhet” utgjorde 12 %, men även i kategorin ”Annat, nämligen” (19 %) fanns det flera som angav skyddat boende/kvinnojourer – det vill säga idéburen sektor. Det var en stor spridning av personal från hela landet som svarade på enkäten, men med en övervikt vid personal från Region Sörmland (27%), Region Stockholm (12 %) och Region Halland (12%).

Intervjustudien

Intervjustudien syftade till att vara en kvalitativ undersökning för att få fördjupad kunskap om hur utbildningsmaterialet fungerar, och få konkreta synpunkter både på det som är bra och förslag om förbättringsmöjligheter. En intervjuguide användes, med frågeområden som berörde guiden, informationsbroschyren, cirklarna, antologin och övergripande om utbildningen. Alla intervjuer genomfördes digitalt på Teams om tog ungefär en timme. Deltagarna förutsattes även lägga en halvtimmes förberedelsestid inför intervjun, för att ha tittat närmare på utbildningsmaterialet.

Sammanfattning

Såväl enkätutskick som intervjuförfrågan har en relativt låg svarsfrekvens. En liknande enkätstudie som skickats ut till deltagare som gått BRA-samtalsutbildning vt 2022 eller tidigare hade aningen högre svarsfrekvens, 40% i relation till föreliggande enkätstudies svarsfrekvens på 31%. Enkätsvaren i de två undersökningarna korrelerar relativt väl, vilket stärker resultaten.

I enkätundersökningen framkom att närmare två tredjedelar av deltagarna använder BRA-samtal. Därtill angav 27% att de inte hunnit börja ännu, vilket kan innebära att de planerar att börja använda modellen men inte kommit igång, då över hälften av de svarande avslutat utbildningen nyligen i relation till när enkäten skickades ut. Resultatet korrelerar med den enkätundersökning som besvarats av deltagare som gått utbildning vt 2022 eller tidigare, som visade att två tredjedelar av de svarande börjat använda modellen efter utbildning.

Genom enkäten och intervjuerna speglas en mycket positiv uppfattning om BRA-modellens utbildningsmaterial. Deltagarna är nöjda med alla delar av utbildningsmaterialet, och materialet används i relativt hög utsträckning. Att materialet är enkelt, användarvänligt och tydligt är det som särskilt lyfts fram i intervju svaren. Guiden, som är den del av materialet som i störst utsträckning omarbetades 2022, beskrivs som välfungerande. Varken i enkät svaren eller intervjuerna framkommer att någon särskild del av guiden uppfattas negativt av deltagarna, utan alla delar är uppskattade. De förbättringssynpunkter som presenteras är på en detaljerad nivå, vilket gör det enkelt att agera på i de fall vi går vidare och gör förändringar utifrån dem.

Både genom enkäten och i intervjuerna beskrivs en hög nöjdhet gällande utbildningen övergripande. Många kommentarer i enkäten är glada tillrop om att det är en bra utbildning, och så även i intervjuerna. Samtliga tre deltagare i intervjustudien hade gått utbildningen digitalt, och beskriver att de var mycket

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

nöjda med det digitala upplägget i relation till andra digitala utbildningar de gått. I enkäten framkommer ett par önskemål om att anpassa utbildningen så att inte nivån uppfattas som för låg för personal som har stor vana av att ha samtal med barn. Samtidigt är utbildningen utformad för att fungera för en bredd av professioner, och för personer med varierande förkunskaper. Att ta bort delar, som av vissa upplevs som basala, skulle kunna innebära att deltagare med mindre förkunskaper istället inte får tillräckliga grundläggande kunskaper för att använda modellen.

Ett tydligt resultat från undersökningen, och som borgar för en god implementering, är att utbildningspaketet i hög utsträckning beskrivs ge en bra grund för att påbörja sitt arbete med BRA-samtal. Det korrelerar även med den tidigare enkätundersökningen där 70% angav att utbildningen gett tillräcklig grund för att börja använda modellen.

”Regionen har flera metoder man ska använda kring barn och familjearbetet inom HSL, men då är det till största del samtal med föräldrarna. Vi ville hitta något som tydligare riktade sig till barnen, det kändes som att det [BRA-samtal] var ett passande material för våra barn, perfekt att det var ett brett åldersspann.”